

YÖNETMELİK

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim ve sınavlarla ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları ile bunların gerektirdiği eğitim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine yönelik programlardan oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik yarıyıl: Senato tarafından kabul edilen bir akademik takvim yarıyılı,
- b) Azami süre: Yüksek lisans öğreniminde altı yarıyıl, doktora öğreniminde ise yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için on iki yarıyıl (6 yıl), lisans derecesi ile kabul edilenler için on sekiz yarıyıl (9 yıl) süre,
- c) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve yüksek lisans tezi, doktora tezi, sanatta yeterlik tezi ve uygulaması gibi tez çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyeleri, doktora ve sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlilerini,
- ç) Doktora yeterlik/sanatta ön yeterlik komitesi: Program yürütme kurulunun önerisi enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile kurulan, üç yıl süreyle görev yapan, Üniversitenin öğretim üyeleri içinden seçilen beş üyeden oluşan ve yeterlik/ön yeterlik sınavlarını düzenleyen ve yürüten komiteyi,
- d) Enstitü: İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
- e) Enstitü anabilim/anasanat dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde enstitü için tanımlanan enstitü anabilim/anasanat dalını,
- f) Enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu: Enstitü anabilim ya da anasanat dalının, lisansüstü düzeyde ders veren ve/veya tez yöneten, tam zamanlı öğretim üyelerinden ve doktora ve sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,
- g) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı: Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlandığı şekilde belirlenen başkanı,
- ğ) Enstitü kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde öğretim programları bulunan ve/veya ortak öğretim programı yürüten enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarını,
- h) Enstitü yönetim kurulu: Müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- ı) Eş danışman: Tez çalışmasının niteliğinin gerektirdiği durumlarda atanan ikinci danışmanı,
- i) Kredi: Kredili bir lisansüstü dersinin yarıyıl kredi değeri; bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama, atölye çalışması ya da laboratuvar saatinin yarısının toplamını,
- j) Lisansüstü ikinci öğretim programı: Mesai saatleri dışında yapılan, ücreti Üniversite tarafından belirlenen öğretim programını,
- k) Öğrenci kabul komisyonu: Her akademik yarıyıl öncesi program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulu kararıyla onaylanan Üniversitenin öğretim üyeleri içinden seçilen en az üç asil ve iki yedek öğretim üyesi ve/veya doktora ve sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlisinden oluşan komisyonu,
- l) Öğretim: Bu Yönetmelikte belirtilen tüm eğitim-öğretim etkinliklerini,
- m) Program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik/sanatta ön yeterlik sınavı, tez ve uygulamalarını,
- n) Program akademik kurulu: Aynı enstitü anabilim/anasanat dalında birden çok program olduğu durumlarda her program için kurulan kurulu,
- o) Program koordinatörü: Program akademik kuruluna ve yürütme kuruluna başkanlık eden öğretim üyesini,
- ö) Program yürütme kurulu: Üç veya beş kişiden oluşan ve üç yıl süreyle görev yapmak üzere kurulan, ilgili lisansüstü programın yürütülmesinden sorumlu olan kurulu,
- p) Rektör: İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörünü,
- r) Senato: İstanbul Teknik Üniversitesi Senatosunu,

s) Senato esasları: İstanbul Teknik Üniversitesi Senatosunca kabul edilen bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasına ilişkin esasları,

ş) Tez: Yüksek lisans tezi, doktora tezi/sanatta yeterlik tezi ve uygulamasını,

t) Tez Jürisi: Tezli yüksek lisans doktora ve sanatta yeterlilikte öğrencinin tez çalışmasındaki başarı durumunu belirleyen jürisi,

u) Tez izleme komitesi: Doktora ve sanatta yeterlilik programlarında kayıtlı öğrencinin tez çalışmasını izleyen komiteyi,

ü) Yeterlilik sınavı: Doktora ve sanatta yeterlilik programlarındaki öğrencilerin kayıtlı oldukları programlardaki temel konularda ve tezi ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının belirlendiği sınavı,

v) Üniversite: İstanbul Teknik Üniversitesini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlar ve Eğitim-Öğretim

Lisansüstü programların kapsamı

MADDE 5 – (1) Lisansüstü öğretim, yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik düzeylerinde yapılır. Bunlardan:

a) Yüksek lisans programı; bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması ya da buna eşdeğer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları öğretim, bilimsel araştırma, sanat alanında çalışmalar, uygulama etkinlikleri ve tez çalışmasını kapsar. Yüksek lisans programları tezli, tezsiz veya seçime bağlı tezli olabilir. Bir yüksek lisans programında bu seçeneklerden hangisinin uygulanacağına ilgili program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının ve enstitü yönetim kurulunun uygun görüşleri ve Senatonun onayı ile karar verilir. Yüksek lisans programlarından olan ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programı ise; bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması ya da buna eşdeğer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları öğretim, bilimsel araştırma, sanat alanında çalışmalar ve uygulama etkinliklerini kapsar.

b) Doktora programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneğini kazandırmayı amaçlar.

c) Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, ön yeterlik sınavı, sanatta yeterlik tez önerisi, sanatta yeterlik tezi ve sanatta yeterlik uygulamasından oluşur. Öğrenciye bağımsız araştırma yapmayı, yeni sentezlere ulaşarak özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise ileri bir uygulama yeteneğini ve yaratıcılığı geliştirmeyi amaçlar.

Öğretim programlarının açılması

MADDE 6 – (1) Lisansüstü programlar, Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 7 nci maddesinde belirtildiği gibi enstitü anabilim dalları ile aynı adları taşırlar. Ancak Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun kararı ile bir enstitü anabilim/anasanat dalında, o enstitü anabilim/anasanat dalından değişik adlar taşıyan lisansüstü programlar da açılabilir.

(2) Lisansüstü programlar, yurt içi ve yurt dışı ortak lisansüstü programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların Senato tarafından hazırlanan uygulama usul ve esasları, Yükseköğretim Kurulunun onayına sunulur.

Öğretim dili

MADDE 7 – (1) Lisansüstü öğretimi Türkçe, Türkçe-İngilizce veya İngilizce dillerinde yapılır. Türkçe-İngilizce yürütülen programlarda öğrenciler, mezuniyet için gerekli toplam kredilerinin en az %30'unu İngilizce verilen derslerden almak zorundadırlar. Değişim programları çerçevesinde, eşdeğerliği kabul edilen ancak farklı yabancı dilde alınan dersler İngilizce ders kapsamında değerlendirilir.

Enstitü anabilim/anasanat dalı stratejik planları

MADDE 8 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulu; kısa, orta ve uzun vadeli lisansüstü eğitim, politika ve stratejilerini ve buna bağlı olarak programlarını esas alan birer stratejik plan hazırlar. Bu planlar, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile yürürlüğe girer.

Lisansüstü programların yürütülmesi

MADDE 9 – (1) Lisansüstü programları anabilim dalı başkanlıklarına bağlı olarak program yürütme kurullarınca yürütülür. Bu konu ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

Lisansüstü programlarının kontenjanları ve başvuru koşulları

MADDE 10 – (1) Öğrenci kabul edilecek lisansüstü programlar, kontenjanlar, başvuru koşulları ve lisansüstü programlarına kabul için adaylarda aranacak nitelikler program türüne bağlı olmak üzere, Senato tarafından belirlenir.

Bilimsel hazırlık programlarına öğrenci kabulü

MADDE 11 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla;

a) Lisans derecesi başvurdıkları yüksek lisans programından farklı alanlarda olan adaylara,

b) Lisans derecesi Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından olan yüksek lisans programı adaylarına,

c) Lisans veya yüksek lisans derecesi Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından olan doktora programı adaylarına,

ç) Lisans veya yüksek lisans derecesi başvurdıkları doktora programından farklı alanda olan adaylara,

Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 13 – (1) Üniversitedeki veya başka bir yükseköğretim kurumundaki lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış öğrenci, Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yatay geçiş yoluyla Üniversitenin lisansüstü programlarına kabul edilebilir.

Yabancı uyruklu adayların kabulü

MADDE 14 – (1) Yabancı uyruklu adayların lisansüstü eğitim programlarına kabul koşulları, ilgili program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

Lisansüstü programlara kayıt, kayıt yenileme, süre ve katkı payı

MADDE 15 – (1) Üniversitede başvurdukları lisansüstü programlarda öğrenim yapma hakkı elde eden adaylar kayıtlarını, akademik takvimde belirlenen süre içinde Senato tarafından belirlenen esaslara göre yaptırırlar. Kayıt için istenen belgelerin aslı veya onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(2) Lisansüstü öğrencileri her yarıyıl başında, Senato kararlarına göre kayıtlarını yenilerler.

(3) Bilimsel hazırlık öğretiminin birinci yılının sonunda, bilimsel hazırlık derslerini tamamlayamayan öğrencilerin bu koşulu sağlayıncaya kadar geçirdikleri süre azami süreden sayılır.

(4) Lisansüstü eğitimde kayıt yenileme süreci Senato tarafından belirlenir.

Öğretim süresine ek süreler ve ek sürelerin getirdiği öğrenci katkı payı

MADDE 16 – (1) Lisansüstü eğitimde azami süre içinde veya azami sürenin aşılması durumunda ödenecek katkı payı miktarları ilgili Bakanlar Kurulu kararlarına göre belirlenir.

Derslerin açılması ve ders sorumlulukları

MADDE 17 – (1) Her yarıyıl verilecek dersler ve bu dersleri vermek üzere görevlendirilecek öğretim elemanları; program yürütme kurulu tarafından belirlenerek, enstitü anabilim/anasanat dalına sunulur. Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, ilgili idari birimin onayı ile enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır ve ilan edilir.

(2) Öğrencilerin danışmanları tarafından açılan ve tez çalışmasına yönelik olan uzmanlık alan dersleri de aynı yöntemle, ancak kredisiz olarak açılır. Uzmanlık alan derslerinin ders yükü, Senato tarafından belirlenir. Öğrenci, tez çalışmasına kayıt yaptırdığı dönem başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına ve danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Uzmanlık alan dersleri tez çalışması süresince devam eder. Tez çalışmasının iki danışman tarafından yönetildiği durumlarda uzmanlık alan dersleri ilk danışman tarafından açılır.

(3) Lisansüstü düzeyindeki dersler, ilke olarak öğretim üyeleri tarafından verilir. Program akademik kurulunda ilgili dersi verecek öğretim üyesinin bulunmaması durumunda, program yürütme kurulu ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile doktora ve sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlilerine, Üniversite dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktor ünvanlı uzmanlara ve sanatçı öğretim elemanlarına da lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir.

Ölçme ve değerlendirme

MADDE 18 – (1) Lisansüstü programların ölçme ve değerlendirilmesinin amacı; programlar için belirlenmiş olan hedeflerin gerçekleştirme düzeylerini tespit ederek sisteme geri besleme yapmak, kalitenin yükseltilmesine katkıda bulunmaktır.

(2) Programların ölçme ve değerlendirmesi, her program için Senato tarafından belirlenen koşullar çerçevesinde yapılır.

Kredi sistemi

MADDE 19 – (1) Kredi sistemi, ulusal kredi sistemi ve Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS)'ne göre düzenlenir.

(2) Bir lisansüstü dersin yarıyıl ulusal kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(3) AKTS'de bir dersin kredisi, Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nde yedinci ve sekizinci düzeyler için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı haftalık öğrenci iş yükünü temsil eder.

(4) AKTS kullanımı ile ilgili temel esaslar enstitü yönetim kurulu önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

İzin

MADDE 20 – (1) Lisansüstü eğitiminde verilebilecek izinler ile ilgili hususlar Senato tarafından belirlenir.

Ders sınavları ve değerlendirme

MADDE 21 – (1) Lisansüstü programlarla ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, öğrencilerin alması gereken ders türleri (zorunlu, seçmeli, Türkçe, İngilizce ve benzeri) ve diğer hususlar, Senato tarafından belirlenir.

(2) Süre ile ilgili koşulları yerine getirmeyen bir öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli ilave başarı koşulları Senato tarafından belirlenir.

Yüksek lisans programı

MADDE 22 – (1) Yüksek lisans programı, tezli ve/veya tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi enstitü anabilim dallarında ve nasıl yürütüleceği senato esasları ile belirlenir.

(2) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçişe ilişkin koşullar Senato tarafından belirlenir.

(3) Öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma

şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 23 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, bilgiyi değerlendirme, yorumlama, kullanma ve üretme yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Bu program; sekiz adet dersten az olmamak kaydıyla en az yirmi dört kredilik dersler ile kredisiz dersler, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Sanatta ilgili programlarda ayrıca uygulama çalışması da aranır.

Süre

MADDE 24 – (1) Tezli yüksek lisans programını tüm öğrencilik haklarına sahip olarak azami tamamlama süresi üç yıldır.

(2) Tezli yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(3) Tezli yüksek lisans programını azami süresi içinde tamamlayamayan öğrencilerin durumları Senato tarafından belirlenir.

Tez danışmanı ataması

MADDE 25 – (1) Tezli yüksek lisans programında danışmanlık yapacak olan öğretim üyeleri ve doktora ve sanatta yeterlik ünvanına sahip öğretim görevlileri ve bu öğretim elemanlarının çalışma konuları Senato kararları çerçevesinde ilgili programlar tarafından ilan edilir.

(2) Danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya ilgili Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip bir öğretim görevlisi, en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirlenir.

(3) Kayıt olan öğrencilerin danışman atama işlemlerinin nasıl yapılacağı Senato tarafından belirlenir.

(4) Tez çalışmasının niteliğinin gerektirdiği durumlarda ikinci bir danışman, eş danışman olarak atanabilir.

(5) Danışman; Üniversitede, ilgili anabilim/anasanat dalında görev yapan öğretim üyeleri ve/veya doktora ve sanatta yeterlik ünvanına sahip öğretim görevlileri arasından seçilir.

(6) Danışman değişikliği öğrencinin ve/veya danışmanın program yürütme kuruluna yazılı başvurusu, danışmanın, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile gerçekleşir. Danışman değişikliğinde yeni danışmanın onayı da aranır.

(7) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri danışman atanıncaya kadar ilgili program yürütme kurulu tarafından, danışman atanması sonrasında ise danışman tarafından yürütülür.

Yüksek lisans tezi ve sonuçlanması

MADDE 26 – (1) Öğrenci, Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazılan ve danışmanınca onaylanan tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, tezin enstitüye tesliminden itibaren bir hafta içinde, program yürütme kurulu önerisi, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ile enstitüye iletilir ve enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az biri Üniversite içindeki başka bir anabilim/anasanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç kişiden oluşur. Eş danışman olması durumunda jüri, en az ikisi Üniversite içindeki başka bir anabilim/anasanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere beş kişiden oluşur. En fazla bir jüri üyesi yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan ilgili konuda doktora/sanatta yeterlik ünvanına sahip uzmanlardan seçilebilir.

(3) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur.

(6) Tez çalışması başarısız bulunan öğrencilere talepleri halinde tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü ve dönem projesi gerekliliklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Bu değişikliğin nasıl yapılacağı senato esaslarında tanımlanmıştır.

(7) Kendisine yeni bir tez konusu verilen öğrenci, öğrenim süresini aştığı takdirde katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, tez ile ilgili şartları yerine getirmek ve sınavlara katılmak hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüsü devam eder.

(8) Yüksek lisans mezuniyet şartları senato esasları çerçevesinde belirlenir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 27 – (1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan öğrenci, gerekli düzeltmeleri de yaptırdıktan sonra Senatunun belirlediği tez yazım kılavuzuna göre yazılmış ve ciltlenmiş bir kopya yüksek lisans tezini ve tezin iki elektronik kopyasını tez danışmanının kabul yazısıyla birlikte tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eder. Öğrencinin mezuniyetine karar verilmesi için, yüksek lisans tezinin bu fıkra hükümlerinde belirtilen şekilde teslim edilmesi gerekir.

(2) Mezuniyetine enstitü yönetim kurulunca karar verilen öğrenciye Senatoca uygun görülen tezli yüksek lisans diploması verilir. Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin tamamladığı enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 28 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci öğretimde de yürütülebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz altı krediden az olmamak koşuluyla en az on iki adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesi, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır.

(4) İkinci öğretim programlarında sadece tezsiz yüksek lisans eğitimi yürütülebilir. Bu programlarda doktora ve tezli yüksek lisans eğitimi yapılamaz.

Danışman atanması

MADDE 29 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

Birinci öğretim tezsiz yüksek lisans programı, ders yükleri ve süre

MADDE 30 – (1) Birinci öğretimdeki tezsiz yüksek lisans programını tüm öğrencilik haklarına sahip olarak azami tamamlama süresi üç yıldır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programındaki ders yükleri, süre ve mezuniyet ile ilgili diğer şartlar Senato tarafından belirlenir.

İkinci öğretim tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 31 – (1) İkinci öğretim programlarında sadece tezsiz yüksek lisans eğitimi yürütülebilir.

(2) Programı tüm öğrencilik haklarına sahip olarak azami tamamlama süresi altı yarıyıl/dönemdir. Bu sürenin aşılması durumunda ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmadan öğrencilik statüleri devam eder.

(3) Süre ve mezuniyet ile ilgili diğer şartlar Senato tarafından belirlenir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 32 – (1) Derslerini ve dönem projesini başarı ile tamamlayan öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulunca karar verilir ve tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin tamamladığı enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 33 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışmaları sonunda hazırlanacak tezin;

- Bilime yenilik getirmesi,
- Yeni bir bilimsel yöntem geliştirmesi,
- Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama, niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora programı, yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenciler için ise toplam kırk iki krediden az olmamak koşuluyla on dört adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

(3) Doktora programları yurt içi ve yurt dışı entegre doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama usul ve esasları, Üniversitenin teklifi üzerine, Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

(4) Doktora programına lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az yirmi dört kredilik dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçiş Senato tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 34 – (1) Doktora programını tüm öğrencilik haklarına sahip olarak azami tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yıl (12 yarıyıl), lisans derecesi ile kabul edilenler için dokuz (9 yarıyıl) yıldır. Bu sürenin aşılması durumunda ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmadan öğrencilik statüleri devam eder.

(2) Azami süre içinde öğrenimlerini tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci kaptı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu

durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(3) Doktora programını azami süresi içinde tamamlayamayan öğrencilerin durumları Senato tarafından belirlenir.

(4) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır. Gerekli kredili dersleri azami süre içinde tamamlayamayan öğrencilerin durumları Senato tarafından belirlenir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 35 – (1) Doktora programında danışmanlık yapacak olan öğretim üyeleri ve çalışma konuları Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili programlar tarafından ilan edilir.

(2) Doktora öğrencisi, çalışmak istediği tez konusu ve danışmanını belirten bir dilekçe ile program yürütme kuruluna başvurur. Program yürütme kurulu, danışmanın onayını alarak, enstitü anabilim dalı başkanı görüşü ile birlikte ilgili enstitü yönetim kuruluna sunar. Danışman atanması enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda eş danışman; danışman önerisi, program yürütme kurulu ve enstitü anabilim dalı başkanının uygun görüşü ile enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır.

(4) Danışman değişikliği, öğrencinin ve/veya danışmanın yazılı başvurusu üzerine danışman öğretim üyelerinin, program yürütme kurulunun ve enstitü anabilim dalı başkanının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır.

Yeterlik sınavı

MADDE 36 – (1) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin bulunduğu programdaki temel konularda ve tezi ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Yeterlik sınavları güz ve bahar yarıyıllarının sonunda olmak üzere yılda iki kez yapılır. Kredilerini tamamlayan, ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olan her öğrenci, danışmanın uygun görüşüyle en geç bir yarıyıl sonra yeterlik sınavına girmek zorundadır. Girmedeği takdirde başarısız sayılır.

(3) Yeterlik sınavına girmek için başvuruda bulunan öğrenci yeterlik sınavına girmedeği takdirde başarısız sayılır.

(4) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Yeterlik sınavında iki kez başarısız olan öğrenci, danışman önerisi, program yürütme kurulunun uygun görüşüyle alacağı dokuz kredilik dersi ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olacak şekilde tamamlar ve iki yeterlik sınav hakkı daha kazanır. Bu süreç sonunda yeniden başarısız olan öğrenci için aynı uygulama devam eder.

(5) Yeterlik sınavları doktora yeterlik komitesi tarafından Senato esaslarına göre düzenlenir ve yürütülür.

Tez izleme komitesi

MADDE 37 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, ilgili program yürütme kurulunun ve enstitü anabilim dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin oluşturulması ile ilgili süreç Senato tarafından belirlenir.

Tez önerisi savunması

MADDE 38 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini enstitüye ve tez izleme komitesine sunar, bundan sonraki yirmi gün içerisinde de komite önünde sözlü olarak savunur.

(2) Savunmayı değerlendiren tez izleme komitesi, oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul veya ret kararı verir ve karar bir tutanak ile üç gün içinde enstitüye bildirilir.

(3) Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim dalı başkanının onayı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir tez izleme komitesi seçilebilir. Programa aynı danışmanla fakat yeni bir tez konusu ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır.

(4) Tez önerisinin süresi içinde iki defa üst üste verilmemesi veya izleme komitesi tarafından iki defa üst üste başarısız bulunulması durumunda uygulanacak hükümler Senato tarafından belirlenir.

Doktora tezinin izlenmesi

MADDE 39 – (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci; enstitüye, yılda iki kez, tez çalışmasının gelişmesi ile ilgili yazılı bir rapor sunar ve bu raporu takip eden yirmi bir gün içerisinde tez izleme komitesi önünde savunur. Bu raporda tez konusu ile ilgili yaptığı çalışmalar ve yapacağı çalışma planını belirtir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve bir tutanakla program yürütme kurulu aracılığı ile enstitü müdürlüğüne bildirilir. Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin, enstitü anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tez konusu, danışmanı ve tez izleme komitesi değiştirilir ve Senato kararları uygulanır.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 40 – (1) Öğrenci, Senatoca belirlenen tez yazım kılavuzu esaslarına uygun şekilde hazırladığı tezini, danışmanının görüşü ile birlikte enstitüye teslim eder.

(2) Doktora tez jürisi, ilgili program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla belirlenir. Jüri, tez izleme komitesini de kapsayacak şekilde en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş üyeden oluşur. En çok bir jüri üyesi yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktor unvanına sahip uzmanlardan seçilebilir. Enstitü yönetim kurulu, ayrıca birisi Üniversiteden, diğeri ise başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyelerinden olmak üzere iki yedek üye seçer.

(3) Tez çalışması eş danışmanla yapılıyor ise jüri, en az üçü Üniversite dışından olmak üzere yedi üyeden oluşur.

(4) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılamama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak enstitü müdürlüğüne bildirirler.

(5) İlgili enstitü, tezi iki hafta süre ile incelemeye tabi tutar ve bunu Rektörlüğe, fakültelere ve diğer enstitülere ilan edilmek üzere duyurur. Bu süre içinde gelen tezle ilgili yazılı görüşler enstitü müdürlüğüne jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir.

(6) Jüri üyeleri adayın sunduğu doktora tezini, bilimsel ve biçimsel yönden inceleyerek tez hakkında hazırladıkları kişisel raporları, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç yirmi bir gün içinde enstitü müdürlüğüne verirler. Bu süre sonunda raporunu teslim etmeyen jüri üyelerinin yerine yedek jüri üyeleri görevlendirilir. Raporunu süresi içerisinde sunmayan öğretim üyesinin gerekçelerini enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirmesi gerekir.

(7) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Doktora tez sınavının tarihi ve yeri danışmanın önerisi ile enstitülerce belirlenir ve jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir.

(8) Tez sınavından sonra, jüri dinleyicilere kapalı olarak toplanır, tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bir tutanakla belgelenir. Ayrıca doktora tezini ve sınavı değerlendiren bir ortak rapor düzenler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyelerinin görüşleri ile diğer jüri üyelerince bu görüşlere verilen cevaplar da bu raporda yer alır.

(9) Jüri tarafından program yürütme kuruluna iletilen ortak rapor ve tutanak, program koordinatörü ve anabilim dalı başkanlığının onayıyla tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim dalının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tez danışmanı ve tez konusu değiştirilerek süreç, Senato tarafından belirlenen esaslarının ilgili hükümlerine göre tekrar başlatılır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak danışmanın onayıyla enstitüye teslim ettiği düzeltilmiş tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Düzeltme süresi sonunda düzeltilmiş tezini teslim etmeyen veya düzeltilmiş tezini teslim ettikten sonraki savunma sınavı sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim dalının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tez danışmanı ve tez konusu değiştirilerek süreç, Senato tarafından belirlenen esasların ilgili hükümlerine göre tekrar başlatılır.

(10) Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(11) Doktora öğreniminde mezuniyet şartları Senato tarafından belirlenir.

Doktora diploması

MADDE 41 – (1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan öğrenci gerekli düzeltmeleri de tamamladıktan sonra, Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna göre yazılmış ve ciltlenmiş bir kopya doktora tezini ve tezin iki elektronik kopyasını tez danışmanının kabul yazısıyla birlikte tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eder. Öğrencinin mezuniyetine karar verilmesi için, doktora tezinin bu fıkra hükümlerinde belirtilen şekilde teslim edilmesi gerekir.

(2) Enstitü yönetim kurulu tarafından jüri raporları doğrultusunda kabul edilen ve tezi biçim yönünden uygun bulunan öğrencinin, doktor unvanı almaya hak kazanması için Senato tarafından belirlenen esaslarda belirtilen mezuniyet şartını sağlaması gerekir. Adayın, diplomaya hak kazandığı tarih, doktoranın ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edildiği tarihtir.

(3) Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 42 – (1) Sanatta yeterlik programı, öğrenciyi bağımsız araştırma yapmayı ve sanat dalında yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmayı ve öğrencinin kendi disiplini içerisindeki temel konularda yeterlik sahibi olmasını amaçlar. Sanatta yeterlik programı sonunda hazırlanacak tezin ve birlikte sunulacak olan uygulamalı sergi, bireysel icra, gösteri, temsil ve benzeri çalışmaların;

- a) Sanat dalına yenilik getirme,
  - b) Yeni bir sanatsal yöntem geliştirme,
  - c) Bilinen bir sanatsal yöntemi yeni bir alana uygulama,
- niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam en az yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenciler için ise toplam en az kırk iki krediden az olmamak koşuluyla on dört adet ders, proje, sergi, resital, konser, gösteri, temsil ve benzeri uygulamalar ile ön yeterlik sınavı, tez önerisi, tez ve uygulama çalışmalarından oluşur.

(3) Sanatta yeterlik programları yurtiçi ve yurtdışı entegre sanatta yeterlik programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama usul ve esasları, Üniversitenin teklifi üzerine, Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

(4) Sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az yirmi bir kredilik dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçiş esasları Senato tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 43 – (1) Sanatta yeterlik programını tüm öğrencilik haklarına sahip olarak azami tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için dokuz yıldır. Bu sürenin aşılması durumunda ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmadan öğrencilik statüleri devam eder.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır.

(3) Sanatta yeterlik programını azami süresi içinden tamamlayamayan öğrencilerin durumları Senato tarafından belirlenir.

(4) Azami süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu

ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tez danışmanı atanması

MADDE 44 – (1) Sanatta yeterlik programında danışmanlık yapacak olan öğretim üyeleri ve çalışma konuları Senato kararları çerçevesinde ilgili programlar tarafından ilan edilir.

(2) Sanatta yeterlik öğrencisi, çalışmak istediği tez konusu ve danışmanını belirten bir dilekçe ile program yürütme kuruluna başvurur. Program yürütme kurulu, danışmanın onayını alarak, enstitü anabilim dalı başkanı görüşü ile birlikte ilgili enstitü yönetim kuruluna sunar. Danışman atanması enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda eş danışman; danışman önerisi, program yürütme kurulu ve enstitü anabilim dalı başkanının uygun görüşü ile enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır.

(4) Danışman değişikliği, öğrencinin ve/veya danışmanın yazılı başvurusu üzerine danışman öğretim üyelerinin, program yürütme kurulunun ve enstitü anabilim dalı başkanının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır.

Yeterlik sınavı

MADDE 45 – (1) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin bulunduğu programdaki temel konularda ve tezi ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Yeterlik sınavları güz ve bahar yarıyıllarının sonunda olmak üzere yılda iki kez yapılır. Kredilerini tamamlayan, ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olan her öğrenci, danışmanın uygun görüşüyle yeterlik sınavına girmek zorundadır. Girmedeği takdirde başarısız sayılır.

(3) Yeterlik sınavına girmek için başvuruda bulunan öğrenci yeterlik sınavına girmedeği takdirde başarısız sayılır.

(4) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Yeterlik sınavında iki kez başarısız olan öğrenci, danışman önerisi, program yürütme kurulu ve enstitü anabilim dalı başkanının uygun görüşü ile enstitü yönetim kurulu tarafından önerilen dokuz kredilik dersi ağırlıklı genel not ortalaması en az 3.00 olacak şekilde tamamlar ve iki yeterlik sınav hakkı daha kazanır. Bu süreç sonunda yeniden başarısız olan öğrenci için aynı uygulama devam eder.

(5) Yeterlik sınavları sanatta yeterlik komitesi tarafından Senato tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir ve yürütülür.

Tez izleme komitesi

MADDE 46 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, ilgili program yürütme kurulunun ve enstitü anabilim dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Danışmanın önerisi, ilgili program yürütme kurulunun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin oluşturulması ile ilgili süreç Senato tarafından belirlenir.

Tez önerisi savunması

MADDE 47 – (1) Sanatta yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini enstitüye ve tez izleme komitesine sunar, bundan sonraki yirmi gün içerisinde de komite önünde sözlü olarak savunur.

(2) Savunmayı değerlendiren tez izleme komitesi, oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul veya ret kararı verir ve karar bir tutanak ile üç gün içinde enstitüye bildirilir.

(3) Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim dalı başkanının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile yeni bir tez izleme komitesi seçilebilir. Programa aynı danışmanla fakat yeni bir tez konusu ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrenciye bu madde hükümleri tekrar uygulanır.

(4) Tez önerisini süresi içinde iki defa üst üste vermeyen veya izleme komitesi tarafından iki defa üst üste başarısız bulunan öğrencinin durumu Senato kararlarına göre belirlenir.

Sanatta yeterlik tezinin izlenmesi

MADDE 48 – (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci enstitüye yılda iki kez tez çalışmasının gelişmesi ile ilgili yazılı bir rapor sunar ve bu raporu takip eden yirmi bir gün içerisinde tez izleme komitesi önünde savunur. Bu raporda tez konusu ile ilgili yaptığı çalışmaları ve yapacağı çalışma planını belirtir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve bir tutanakla program yürütme kurulu aracılığı ile enstitü müdürlüğüne bildirilir. Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin, enstitü anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tez konusu, danışmanı ve tez izleme komitesi değiştirilir ve Senato kararları gereğince işlem yapılır.

Sanatta yeterlik tezinin sonuçlandırılması

MADDE 49 – (1) Öğrenci, Senatoca belirlenen tez yazım kılavuzu esaslarına uygun şekilde hazırladığı tezini, danışmanının görüşü ile birlikte enstitüye teslim eder.

(2) Sanatta yeterlik tez jürisi, ilgili program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla belirlenir. Jüri, tez izleme komitesini de kapsayacak şekilde en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş üyeden oluşur. En çok bir jüri üyesi yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktor unvanına sahip uzmanlardan seçilebilir. Enstitü yönetim kurulu, ayrıca birisi Üniversiteden, diğeri ise başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyelerinden olmak üzere iki yedek üye seçer.

(3) Tez çalışması eş danışmanla yapılıyor ise jüri, en az üçü Üniversite dışından olmak üzere yedi üyeden oluşur.

(4) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılamama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak enstitü müdürlüğüne bildirirler.

(5) İlgili enstitü, tezi iki hafta süre ile incelemeye tabi tutar ve bunu Rektörlüğe, fakültelere ve diğer enstitülere ilan edilmek üzere duyurur. Bu süre içinde gelen tezle ilgili yazılı görüşler enstitü müdürlüğüne jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir.

(6) Jüri üyeleri adayın sunduğu doktora tezini, bilimsel ve biçimsel yönden inceleyerek tez hakkında hazırladıkları kişisel raporları, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç yirmi bir gün içinde enstitü müdürlüğüne verirler. Bu süre sonunda raporunu teslim etmeyen jüri üyelerinin yerine yedek jüri üyeleri görevlendirilir. Raporunu süresi içerisinde sunmayan öğretim üyesinin gerekçelerini enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirmesi gerekir.

(7) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Sanatta yeterlik tez sınavının tarihi ve yeri danışmanın önerisi gözetilerek enstitülerce belirlenir, jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir.

(8) Tez sınavından sonra, jüri dinleyicilere kapalı olarak toplanır, tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bunu bir tutanakla belgeler. Ayrıca sanatta yeterlik tezini ve sınavı değerlendiren bir ortak rapor düzenler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyelerinin görüşleri ile diğer jüri üyelerince bu görüşlere verilen cevaplar da bu raporda yer alır.

(9) Jüri tarafından program yürütme kuruluna iletilen ortak rapor ve tutanak, program koordinatörü ve anabilim dalı başkanlığının onayıyla tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim dalının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tez danışmanı ve tez konusu değiştirilerek süreç, Senato tarafından belirlenen esasların ilgili hükümlerine göre tekrar başlatılır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak danışmanın onayıyla enstitüye teslim ettiği düzeltilmiş tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin program yürütme kurulunun önerisi, enstitü anabilim dalının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tez danışmanı ve tez konusu değiştirilerek süreç, Senato kararlarına göre tekrar başlatılır.

(10) Lisans derecesi ile sanatta yeterliğe kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(11) Sanatta yeterlik öğreniminde mezuniyet şartları Senato kararlarına göre belirlenir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 50 – (1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan öğrenci, Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna göre yazılmış ve ciltlenmiş bir kopya sanatta yeterlik tezini ve tezin iki elektronik kopyasını tez danışmanının kabul yazısıyla birlikte tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içerisinde ilgili enstitüye teslim eder. Öğrencinin mezuniyetine karar verilmesi için, sanatta yeterlik tezinin bu fıkra hükümlerinde belirtilen şekilde teslim edilmesi gerekir.

(2) Enstitü yönetim kurulu tarafından jüri raporları doğrultusunda kabul edilen ve tezi biçim yönünden uygun bulunan öğrenci, Senato tarafından belirlenen esaslarda belirtilen mezuniyet şartını da sağladığı takdirde doktora eşdeğer bir unvan almaya hak kazanır. Adayın, diplomaya hak kazandığı tarih, doktoranın ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edildiği tarihtir.

(3) Sanatta yeterlik diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anasanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 52 – (1) 28/12/2011 tarihli ve 28156 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İstanbul Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü yürütür.